ОТГОВОР ОТ ИВАНКА КОТОРОВА-ДУХЛАКОВА-КАНДИДАТ ЗА ЧЛЕН НА ВСС НА ВЪПРОСИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНА ИНИЦИАТИВА

ВСС - 12245 12 -10- 2026

1.Каква е вашата оценка за ефективността на настоящия ВСС за осигуряване и отстояване на независимостта на съдебната власт и отделните магистрати,например като при случаите със съдия Владислава Цариградска,съдия Ивайло Йосифов,прокурор Ивайло Занев,прокурор Иво Илиев, разкритията около кръга на Петьо Петков –„Еврото" и Мартин Божанов „Нотариуса"?Какво бихте променили ако ви изберат за член на ВСС при изпълнение на тези правомощия и задължения?

ВСС е гарант за независимост на органите на съдебната власт-съд, прокуратура, следствие.При опит или осъществено вмешателство/натиск/въздействие в работата на трите органа, което им пречи да упражнят своите законови правомощия съобразно фактите по случаят и закона, трябва да има незабавно предложение от административния ръководител, по- горестоящия административен ръководител, Инспектората или министър на правосъдието по чл.312 от ЗСВ за образуване на дисциплинарно производство пред ВСС за налагане на дисциплинарно наказание при наличие на данни за извършено престъпление изпращане на материалите на компетенция орган.

При ефективно сезиране на ВСС и наличие на правила в ЗСВ за дисциплинарната дейност ВСС трябва да реагира незабавно.

Смятам,че трябва да се предвиди възможност в ЗСВ(при необходимост изменение на ЗСВ) при липса на предложение от страна на посочените органи и лица в чл.312 от ЗСВ да може съответната колегия да се самосезира или да бъде сезирана от засегнатите лица.

Като на първо време бих установила има ли дисциплинарни производства, срещу кои лица и на какъв етап се намират, както и дали са изпратени материали в прокуратурата за преценка образуване на наказателни производства при наличие на данни за извършени престъпления.

Независимо, че не познавам конкретните факти по посочените поименно случаи, освен публично известните факти, личното ми отношение към тези казуси е изключително негативно, поради което с поведението си ще покажа, че ВСС няма да проявява търпимост в бъдеще по нито един подобен случай.

2.Какво е вашето мнение да бъдат отзовавани изборни членове на ВСС от професионалната квота?

В конституцията и ЗСВ такава възможност не е предвидена.Предвидена е само възможност за дисциплинарно освобождаване от длъжност при наложено дисциплинарно наказание от Пленума на ВСС или при наказание-лишаване от право да упражнява юридическа професия или дейност.

Въвеждането на такова основание и процедура предполага изменение на чл.130,ал.8 от Конституцията (основания за освобождаване- лична оставка,влязъл в сила съдебен акт за извършено престъпление,трайна фактическа невъзможност да се изпълняват задълженията за

повече от 1 година, дисциплинарно освобождаване от длъжност или лишаване от право да упражнява юридическа професия или дейност) и ЗСВ.

Принципно съм съгласна да се предвиди такова законово основание като висша форма на контрол от избирателите.

3.На какъв профил и на какви конкретни професионални и морални качества ще държите, когато се наложи да избирате главен прокурор на РБ във вашия мандат,ако бъдете избран за член на ВСС?

В своята концепция на стр.38 съм предвидила изготвяне на публичен документ „Критерии за компетентност и независимост" за високи и отговорни длъжности като главен прокурор.

По време на срещите си с прокурорите предложих провеждане на анонимна анкета сред тях относно профила и качествата на които трябва да отговаря бъдещия главен прокурор.

Ако стана член на ВСС ще предложа провеждане на тази анкета,обобщаване на отговорите и съобразяване със същите при избора на главен прокурор.

Личното ми виждане за кандидат за главен прокурор е да е с безукорни нравствени и професионални качества, да притежава лидерски умения, да произхожда от средите на прокуратурата, за да познава добре проблемите отвътре, да бъде диалогичен и да може силно да защитава прокуратурата от външни фактори, които вмешателстват в нейната независимост.

4.Една от широко дискутираните теми в магистратските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им.Какво е вашето мнение по въпроса-смятате ли,че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна?Необходимо ли е законова закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата.

Разликата между районната, междинните инстанции и върховната е прекомерна.Смятам, че трябва да се намери законов механизъм за разрешаване на тази несправедливост.Ще предложа растеж на заплатите на ниските нива /без върховното/на място-като например повишаването им на всеки две години до достигане на определена възраст/например 48-50г./и по този начин те ще се доближат да заплатата на върховните нива без да се налага да чакат с години повишение във ВКП.Това повишение ще е паралелно с повишението на заплатите съобразно инфлационните индекси за всички нива.

5.При разработване на представената от вас концепция използвали ли сте система с генеративен изкуствен интелект или софтуер,базиран на големи езикови модели?-Не съм използвала.

Въпроси по концепцията:

1.На стр.4 от концепцията ви говорите за неоправдани нападки и внушения към прокуратурата,а също и за „активни медийни кампании, основани на непроверена информация".Бихте ли дали конкретни примери за нападки и внушения?-На стр.4 от концепцията нямам такива твърдения.

При такава кампания ВСС трябва незабавно да реагира с проверка и излизане с декларация.

2.На стр.11-12 предлагате Прокурорската колегия да поддържа „система за наблюдение на публикации в традиционните и социалните медии", при идентифицирана „координирана кампания" да се сезира КРС или СЕМ, да излиза с официална позиция в 48-часов срок от публикацията, а на засегнатия прокурор да осигурява „достъп до правна помощ за граждански иск за защита на честта и доброто му име,включително чрез специализиран адвокатски екип,поддържан в сътрудничество с ВСС".На стр.11 допълвате,че декларацията се издава в 24 часа „без изчакване на изхода от проверката".Как бихте определили,че публикацията съставлява „координирана кампания" и по какви критерии?

Бих уточнила,че на стр.11 т.I „Защита срещу незаконна намеса и натиск" говоря за процедура за сигнализиране от прокурор под натиск- Специализирана процедура за сигнализиране,с декларация за започнала проверка в рамките на 24 часа, защита на сигнализиращия чрез конфиденциален канал, проверка в срок от 7 дни, доклад до ПК и публичен регистър за предприетите мерки.

В т.II „Защита срещу медийни нападки и публично дискредитиране"на стр.11 и 12 говоря за мониторинг на медийното пространство от ВСС,за официална позиция на ПК при публично оповестена невярна информация в срок от 48 часа от публикацията, за защита от адвокатски екип и сигнализиране при нужда на а Комисията за регулиране на съобщенията".

Дали кампанията е координирана може да се заключи от конкретните особености на разглеждания случай.Преценка за това ще се прави съобразно вътрешни правила за единна комуникационна стратегия на ВСС.

Координирано означава атака,при която участниците действат съгласувано.Това ще бъде предмет на проверка,установяване и анализ.

3.На стр.15 от концепцията ви предлагате конкурсите да се провеждат на регионален принцип,с комисии от прокурори от съответния апелативен район,с аргумента,че само местните колеги могат да оценяват „трудовата дисциплина","поведението с колегите и разследващите" и „моралните и нравствени качества на кандидата",докато външните членове „не могат въобще да отчетат тези аспекти".на стр.19-20 обаче, описвате „вечните началници" по места,които с лично и необективно отношение към някои от колегите си могат да им навредят на кариерното израстване,да ги спънат с лични оценки и атестации".Как според вас биха се съчетали тези две описани от вас тенденции при един нов модел на кадрова политика в съдебната власт?

Първо на стр.19 съм изразила категорично становище за премахване на практиката на „вечните началници" по места, които освен, че се деквалифицират могат да повлияят негативно върху кариерното израстване на подчинените си колеги.На стр.15 съм предложила в местните конкурсни комисии да участва и един представител от ВКП, именно с цел избягване влиянието на административните ръководители по места и намиране на баланс чрез участие на местната и централната /върховната структура.

4.На стр.12 от концепцията ви настоявате за „недопускане съществуването под каквато и да било форма на паралелни структури в съдебната власт,които да решават конкретни дела в частни офиси и ресторанти", както и изнасянето на проекто-постановления на

прокурори.Може ли да посочите конкретни случаи,в които това се е случвало?Каква е била вашата реакция,ако има такава?Как бихте оценили реакцията на ВСС,ИВСС и разследващите органи при описаните от вас случаи.

Визирам публично оповестените случаи на „Осемте джуджета","Мартин Божанов-Нотариуса" и „SS клуб".Уточнявам, че в качеството ми на прокурор не са ми известни подробни факти и обстоятелства по случаите, освен информацията, която е публично известна.

В качеството ми на прокурор в отдел „Международен" при ВКП не съм била сезирана с тези случаи, поради което не съм изразила служебна позиция в съответен прокурорски акт.По отношение на публична реакция такава не съм изразила,тъй като не съм оправомощена от ръководството на ПРБ да изразявам институционална позиция.

Относно реакцията на ВСС и Инспектората към ВСС не съм видяла до момента обявени резултати от дисциплинарни производства, съответно информация, публично оповестена за изпратени материали от проверки на компетентната прокуратура.

5.В концепцията ви на стр.13-14 е посочено,че има три системни проблема,очертани в Годишните доклади на прокуратурата.Един от тях е „тревожен ръст на осъдителните решения по ЗОДОВ".какви са причините за този ръст,според вас,и какви мерки биха могли да се предприемат от ВСС?

Предложила съм на стр.14 анализ на решенията по ЗОДОВ и предприемане на адекватни мерки.

Една от причините за тези решения при срещите ми с прокурорите по места стана ясно,че е свързана с образуване на досъдебни производства с първото действие по разследването от разследващите полицаи(чл.212,ал.2 от НПК), закъсняло докладване в прокуратурата и последващо прекратяване на производството.По ЗОДОВ в тези ситуации прокуратурата без да е била е активен участник в досъдебното производство носи отговорност.

Подпис:

/Иванка Которова/